

אתקלם בראשית כה תולדת קים

ליתיה לנכח אשתו כי עקרה הוא
ועתה לו יהיה ותהר רבקה אשתו:
בבית רצו תבנים בקרבה ותאמר
אם-כן למה זה אנכי ותלך לדרש
את-יהוה: ע ואמר יהוה לה שני

קדם ללבל אתה אר
עקרה היא וקבל צלותה
ועדיאר רבקה אתה:
ב ותחזן בניה במערה
ואמרת אם-כן למה דנו אנא
ואולת למתבע ארפן מן
קדם: ע ואמר יהוה תרין

רשי

בהפלה: ויעתר לו. תפלה ונחשים ונחשתה לו ואמר אי כל לשון עקר לשון הפלה ורבי הוא
וכן (וחקל ח) עקר עק הקטורה מרבים עליה העשן וכן (שם לה) והערתה עלי דברים וכן
(משלי כ) ונעדרות כפיות שנה דומות למרבות והם למשא אנקירש"ל (נעספס) כלל: לנכח
לשון זה עומד בציה וזו מהפלה וזו עומדת בציה וזו מהפלה (בימותה קד): ויעתר לו. לו ולא לה
שאלו דומה הפלה לדיק בן לדיק להפלה לדיק בן רשע לסיק לו ולא לה: (כב) ויחזול. ע"כ
המקרה הזה לומר דרשי שסם מה הוא רצוה וזו וכתב אם כן למה זה אנכי. רבותיו דרשו לו רצוה
כשהיתה עובדת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רן ומסרם ללחם עובדת על פתחי ע"ל עשו
מסרם ללחם. ר"ל מתחללים זה עם זה ומרבים בנחלת שני עולמות: ותאמר אם כן. גדול לער העובר:
למה זה אנכי. מתאזהר ומהפלה על הכריון: ותלך לדרש. לבית מדרשו של שם לדרש את ה'. סיני
לה מה חסד בסופה: (כג) ויאמר ה'. לה. ע"כ שליח לשם נאמר ברוח הקודש והוא אמר לה: שני

תולדת חבימה

לנכח אשתו. על אשתו לא נאמר אלא לנכח אשתו, מלמד ששניהם עקרים היו,
וכפני מה היו אבותינו עקרים, א"ר יצחק, מפני שהקב"ה מתאזהר לחפלתן של
צדיקים: (יבמות פ"ד א').

ויעתר לו. להם מבעי לי, אלא לפי שאינה דומה הפלה לדיק בן צדיק להפלה לדיק
בן רשע: (שם שם).

(ג) ויאמר ה' לה. על ידי מתורגמן: (ירושלמי פ"ו ח"א). שני גיים. אמר רב יהודה אמר רב, אל תקרא גיים אלא נאים: (שם), זה אנפונינוס ורבי

מדותיו חה [ר"ל] איט מעביר על מדותיו. והנה
ידוע הוא דר"ע סי' בן גרים, ור"ל סי' ר"ל לגבי
בערך לדיק בן לדיק וכלי נעשה ר"ע מפני המדה
פונה שהיתה זו יורה על ר"ל. (י) אפשר שדרים
כן משום דר"ע רוב מניט שלשון דרישה הוא מרחוק
ולשון שאלה הוא בקרוב, ולכן מניט בדוד המלך
כחב וישאל דוד באלהים ולא וידרש, ומדלג כחב
כאן ותלך לשאל דרים שדרשתו מרחוק והיינו ע"כ
לחשי וכמבואר במדרשים שהלכה לבית מדרשו של
שם ועבר ושם שאלה, ולכן היתה החשונה ג"כ ע"כ
אותו השאל, והיינו ע"כ מתורגמן. ובידושלמי מוסף
כאן לא מניט שדבר הקב"ה עם אשה אלא עם שרה
בלבד, וע"כ בס' בראשית בס' אל האשה אמר וכן
ורא בס' ויאמר לה כי חזקה. (יז) לפיכך בגמרא
באן ובברכות י"ז ב' הנידא אל תקרא גיים אלא
גיים, והעיר הרי"ב גי' ב' בברכות דבכל הספרים
אלגו הכתיב גיים והקרי גיים, וקשה איך אמרו
בגמרא להדיק, ישי"ע, ולפלא שלא העיר שניקוט
הנידא

לשאל כמה גרע אדם זה נשפחה עליו סדרי בראשית.
(י) יתכן דמדיק מדכתיב מקדם מעשה הפלה
וה"כ בסבה, ולפי הפסוק ה' ז"ל מקדם ותי
רבקה עקרה ויעתר יצחק, אלא בל לרמו שהפלה
הוא כח עקרות, והיינו שהבין הקב"ה כח כדי
שיהפלה. (יז) ועין בא"ח סי' ק"ג בס"ק ג'
בס' ב"ה ומהרש"ל שדקדקו כחב דעוב נאחר אחר
ע"כ בן לדיק, והס"ז חולק על זה וס"ל דרחמנא
ליבא כפי, ותימא שלא תירץ מאומה כעד משמעות
כתיבתה בגמרא אינה דומה הפלה לדיק בן לדיק וכו',
אלא שני דמי שהוא בעל מדות טובות ביותר אל"ס
שהוא לדיק בן רשע כפי ראו לנכח אותו על לדיק
בן לדיק שאלו בן מדות טובות על לדיק בן רשע.
והנראה ראו לזה מחשבת כ"כ ב' מעשה ב' אליעזר
שידד לפני התיבה ולא ירדו נשמים וירד ר"ע
ירדו נשמים, הו מרמי רבן על כבודו של ר"ל שלא
מנה, ויהא בה קול וחמרה, לא מפני שזה [ר"ע]
גדול מזה [מר"ל] אלא מפני שזה [ר"ע] מעביר על